

STILESTIA

TRAMNEWS

Bezpłatny miesięcznik

Nr 6/27, czerwiec 2013

Nakład: 10 000 egz

ISSN 2299-2790

**Budujemy,
remontujemy,
modernizujemy!**

str. 2-3

str. 4

AKTUALNOŚCI

Industriada 2013

str. 6-7

PRZYSTANEK HISTORIA

Siemianowickie ciekawostki

str. 10-11

WYDARZENIA

Seans niezwykły po trzykroć

Jedźmy razem

Rozpoczyna się sezon wakacyjny, w związku z tym już teraz wszystkim Czytelnikom serdecznie życzę udanego letniego wypoczynku – niech dopisują znakomite humory i słoneczna pogoda. Stali Czytelnicy organizując czas wypoczynku mogą wykorzystać nasz cykl "Przystanek historia". Wakacyjne wycieczki po ciekawych miejscach, które na co dzień zabiegani mijamy, może stać się okazją nie tylko do bliższego poznania obiektów architektonicznych czy pomników przyrody, ale także skłonić do refleksji czy, i jak zmieniły się te obiekty w ostatnich latach.

Tramwajową atrakcją wakacyjną może być również zabytkowy wagon specjalny linii „0”, który wyjeżdża na trasę między Chorzowem a Katowicami we wszystkie niedziele i święta do końca września.

Mimo sezonu urlopowego, nie spowalniamy tempa robót. Nie pozwalają na to przyjęte harmonogramy prac. Staramy się przy tym, by ruch tramwajowy toczył się normalnie, na tyle, na ile to w obecnej sytuacji możliwe. W niektórych przypadkach nieocenione okazują się wagony dwukierunkowe, czasem konieczna jest zmiana trasy, wykorzystanie alternatywnych torowisk (jak na przykład w rejonie Parku Śląskiego) lub wprowadzenie autobusowej komunikacji zastępczej. Zdajemy sobie sprawę z uciążliwości wszystkich tych zmian, tym bardziej staramy się trzymać określonych terminów realizacji rozpoczętych zadań. Dążąc do zniwelowania utrudnień, na szeregu tras zwiększyliśmy częstotliwość kursowania tramwajów.

Z zadowoleniem można odnotować, iż pomimo różnorodnych utrudnień - np. nie pomaga nam dotychczas aura - prace toczą się sprawnie, a ich pierwsze efekty zaczynają być stopniowo widoczne na torowiskach – w Katowicach, Chorzowie, Bytomiu, Zabrze, Sosnowcu... Informujemy o tym obszernie także w tym numerze naszego miesięcznika.

Wiele jeszcze pracy przed nami, ale każdy kolejny dzień przybliżył nas do oczekiwanego przez wszystkich efektu w postaci wyraźnej poprawy jakości podróżowania po śląskich torowiskach.

Budujemy, remontujemy, modernizujemy!

Nie sposób nie zauważyć trwających i intensywnie postępujących prac budowlanych na wielu liniach tramwajowych w Aglomeracji Górnośląskiej.

Na szczęście, mieszkańcy i pasażerowie, korzystający z komunikacji tramwajowej w okolicach remontowanych odcinków, w większości wykazują się dużą wyrozumiałością i świadomością społeczną. Efekt trwających

prac w postaci szybkich, cichych tramwajów, wygodnych peronów przystankowych i gładkich torowisk nowych linii tramwajowych będzie służył i cieszył lokalną społeczność przez długie lata.

Prace przy torowisku wzdłuż Parku Śląskiego

DZIEJE SIĘ W TRAMWAJACH

W ostatnich dniach na budowach:

w Bytomiu:

- Na początku czerwca dopuszczono do ruchu torowisko w ul. Moniuszki, a Wykonawca prowadzi już tylko prace wykończeniowe,
- Rozpoczęliśmy prace budowlane w ul. Katowickiej od ul. Jagiellońskiej do Pl. Kościuszki, które potrwają do połowy lipca br.
- Przystąpiliśmy do przebudowy torowiska na odcinku wzdłuż ul. Świętochłowickiej i Łągiwnickiej od granic miasta Świętochłowice do Zamłynia,
- Natomiast na ul. Łągiwnickiej trwa korytowanie nawierzchni pod przyszłe torowisko oraz montaż słupów trakcyjnych.

w Chorzowie:

- Na ulicy Armii Krajowej od strony Katowic, zakończyliśmy wykonywanie podbudowy pod torowisko,
- Na odcinku od skrzyżowania z ul. Dąbrowskiego w kierunku Świętochłowic ułożono geosiatkę oraz geowłókninę, równocześnie trwają przebrojenia sieci. Kolejnym etapem prac będzie montaż podbudowy pod szyny.

w Katowicach:

- Na torowisku wzdłuż Parku Śląskiego, na odcinku pomiędzy Stadionem Śląskim a Wejściem głównym do Parku, Wykonawca przystą-

pił do montażu torowiska, kontynuowane są roboty przy wykonywaniu podbudowy. Na odcinku pomiędzy pętlami oraz pomiędzy przystankami: WPKiW Wejście Główne – Śląski Ogród Zoologiczny trwa układanie torowiska.

w Rudzie Śląskiej:

- Na ulicy Zabrzańkiej trwa układanie toru, równoległe prowadzone są prace związane z przebudową tunelu pod linią kolejową, przebudową murów oporowych oraz zabudową słupów trakcyjnych.

w Sosnowcu:

- Na całym wyłączonym odcinku, Sosnowiec Sielec Park – Zagórze pętla, trwają prace ziemne.

w Zabrzu:

- Zakończyliśmy pierwszy etap przebudowy na torowisku w ul. Bytomskiej, dlatego na razie po nowo ułożonym torze, tramwaje kursują wahadłowo. Rozpoczęliśmy już roboty budowlane na drugim torze.
- Na całym odcinku torowiska od skrzyżowania z ul. Kondratowicza do granic z Gliwicami trwają prace ziemne.
- Na ul. 3 Maja, Wykonawca wykonał prace ziemne oraz przystąpił do przebudowy infrastruktury podziemnej.

SILESIA TRAMNEWS

Wydawca:
Agencja Mediów Lokalnych mediaL
41-500 Chorzów, ul. Katowicka 105/2,
tel. 32 2413 374

Redaktor naczelny:
Waldemar Kosior

Druk:
Polskapresse Sp. z o.o

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Zdjęcia: Tramwaje Śląskie S.A.

Dopuszczone do ruchu torowisko w ul. Moniuszki w Bytomiu.

Ponadto, jeszcze w czerwcu, otworzymy ofertę na wybór Wykonawcy dla zadań: „Modernizacja połączenia tramwajowego Katowic z Mysłowicami i Sosnowcem (dobudowa drugiego toru na połączeniu z Sosnowcem)”, „Modernizacja linii tramwajowej w Sosnowcu na ulicy Małachowskiego – odcinek od Ronda im. Gierka do ul. Mościckiego”, „Modernizacja torowiska w Sosnowcu na ul. J. Piłsudskiego oraz na skrzyżowaniu z ul. J. Sobieskiego”, „Modernizacja torowiska zbudowanego w jezdni ul. J. Sobieskiego w Sosnowcu od połączenia torowego do granic miasta

TABOR

MODERNIZACJA wagonów typu 105N

Obecnie na liniach tramwajowych można zobaczyć 28 zmodernizowanych tramwajów w tym cztery zmodernizowane przez Tramwaje Śląskie S.A. sukcesywnie ta liczba będzie się zwiększać. W najbliższych dniach spodziewamy się dostawy 4 kolejnych wagonów.

z Katowicami (wraz z dobudową drugiego toru. Przebudowa sieci trakcyjnej”.

Na początku lipca br. zostanie podpisana umowa z firmą TOR-KRAK – wykonawcą modernizacji torowiska na ul. Obrońców Westerplatte w Katowicach. Prace budowlane rozpoczną się zaraz po zatwierdzeniu Projektu czasowej organizacji ruchu, co najprawdopodobniej nastąpi na przełomie lipca i sierpnia br.

Andrzej Bywalec
Dyrektor ds. inwestycji Tramwajów Śląskich
Pełnomocnik Zarządu ds. realizacji Projektu

Zakończyły się pierwsze etapy robót przy ul. Bytomskiej w Zabrze (z lewej) i ul. Armii Krajowej w Chorzowie (z prawej).

Za nami kolejna edycja Industriady – przedsięwzięcia promującego Szlak Zabytków Techniki, który liczy 36 obiektów zlokalizowanych w województwie śląskim. Jest to jedyny szlak na terenie Europy Środkowo-Wschodniej, należący do Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego (ERIH).

Foto: BP Tomasz Zak / UMWS

Industriada 2013

Industriada z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Organizatorzy obliczyli, że 8 czerwca w atrakcjach związanych z tym wydarzeniem uczestniczyło ponad 75 tysięcy osób, o 7 tysięcy więcej niż w ubiegłym roku. Do dyspozycji zwiedzających oddano specjalne autokary, w których zasiedli licencjonowani przewodnicy PTTK, na bieżąco informujący o atrakcjach Industriady. Dopisała także pogoda.

Szlak Zabytków Techniki prezentuje najważniejsze i najciekawsze pod względem walorów turystycznych, historycznych i architektonicznych obiekty przemysłowe w regionie. Są one związane z tradycją górniczą, hutniczą, energetyką, kolejnictwem, łącznością, produkcją wody oraz przemysłem spożywczym. W skład SZT wchodzi muzea i skanseny, zamieszkałe kolonie robotnicze, działające zakłady pracy. Obiekty Szlaku przygotowały ofertę atrakcyjną dla turystów z całego świata. Nic dziwnego, że w 2012 roku odwiedziło je ponad 580 tysięcy osób.

Górnośląskie Koleje Wąskotorowe – Bytom.

Szyb Maciej – Zabrze.

Kopalnia Guido – Zabrze.

Szyb Prezydent – Chorzów.

Zajęcia: Polanski Studio / UMWS

Katowice – Nikiszowiec.

W dniach 24-25 czerwca na Stadionie Narodowym w Warszawie odbył się Welcome Festival - Pierwszy Międzynarodowy Festiwal Marketingu Miejsc. Podczas gali konkursu Welcome 2013 zostały wręczone Trójkąty Efektywności Briefu dla najlepszych projektów w dziedzinie budowania marek miejsc - prowadzonych zarówno przez samorządy, jak i lokalny biznes czy uczelnie. Grand Prix, czyli najważniejsze wyróżnienie w konkursie otrzymał projekt Industriada 2012 - Święto Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego - za najpełniejszą realizację idei Trójkąta Efektywności Briefu, skuteczne oraz kreatywne wykorzystanie przemysłowej tradycji województwa śląskiego do budowania silnej marki miejsca.

Foto: BP Tomasz Zak / UMWS

Pasażerowie wybrali styl tablic

Na początku czerwca poprosiliśmy naszych pasażerów o ich opinie na temat wzorów tablic kierunkowych w nowych tramwajach. Zaproponowane dwie wersje mocno różniły się od siebie i każda znalazła grono zwolenników. Więcej głosów i trafniejsze argumenty głosujących zdecydowały, że Spółka podjęła decyzję o wyborze klasycznej wersji tablic.

Konsultacje w sprawie wyglądu tablic kierunkowych okazały się bardzo owocne. Wśród listów - poza głosami na dany wariant - nie brakowało propozycji poprawy funkcjonalności tablic. Część z nich powtarzała się w wielu mailach, wpisując się również w propozycje zmian zasugerowane przez pracowników Spółki. W argumentacji za klasycznym wyglądem tablic najczęściej przeplatały się głosy, iż klasyczna tablica pokazuje cały przebieg trasy, co jest istotne zwłaszcza dla podróżnych rzadko korzystających z tramwajów i osób przyjezdnych, jest bardziej przejrzysta i czytelna również dla osób starszych i słabo widzących, a także nawiązuje do znanego już pasażerom porządku.

Wśród propozycji zmian najważniejsze okazały się:

- Oznaczenie innym kolorem przejechanych już przystanków
- Ograniczenie nazw przystanków o nazwie miasta, która i tak wyświetlana będzie w górnej części tablicy, a co za tym idzie zwiększenie czcionki z nazwami przystanków
- Dodatkowe zwiększenie czcionki nazwy najbliższego przystanku
- Zmianę koloru całej tablicy w przypadku zmiany trasy

Wszystkie te propozycje zostały przekazane firmie Pesa i jeśli okaże się to możliwe, zostaną wdrożone.

Wersja o bardziej nowoczesnym dizajnie została odrzucona ze względu na mniejszą ilość głosów, a także argumentację, która w większości ograniczyła się do ładnego wyglądu projektu. Z kolei wśród głosów popierających klasyczne rozwiązanie nie brakowało krytyki drugiej

propozycji za zbyt małą czytelność i funkcjonalność.

Wszystkim, którzy zdecydowali się na wzięcie udziału w konsultacjach i przekazali nam swoje zdanie bardzo serdecznie dziękujemy. Liczymy, że również zwolennicy nowoczesnego projektu docenią funkcjonalność nowych tablic i w przypadku kolejnych konsultacji ponownie zdecydują się wyrazić swoją opinię.

Wakacyjny tramwaj znów na trasie

We wszystkie wakacyjne niedziele i święta, do 30 września 2013 r. na trasie pomiędzy przystankami Katowice Brynów-Pętla a Chorzów-Metalowców kursować będzie zabytkowy tramwaj - wagon typu N z doczepą. Przejazdka zabytkowym pojazdem może stanowić wakacyjną ciekawostkę dla całych rodzin i oryginalną zachętę do podróżowania tramwajem w poszukiwaniu regionalnych atrakcji.

Wagon pochodzi z 1953 roku i został oficjalnie uznany za „ruchomy zabytek techniki”. Choć na co dzień nie kursuje na linii, jest dobrze znany mieszkańcom Śląska i cieszy się wśród nich ogromną popularnością. Chętnie wynajmowany jest na różne okazje. Bywa wykorzystywany przez Nowożeńców i ich Gości, a także ekipy filmowe. Szczegółowy rozkład jazdy wakacyjnego tramwaju zamieszczono na stronie internetowej www.kzkgop.pl, uwzględniają go także tabliczki na przystankach obejmujących trasę przejazdu.

Siemianowickie ciekawostki

Linia górnośląskich tramwajów parowych na terenie Siemianowic Śląskich, biegnąca z Katowic przez Wełnowiec do pętli przy kolonii robotniczej Alfred, a dalej do Siemianowic, pojawiła się już w 1896 r. Na przełomie 1897/1898 roku została ona zelektryfikowana, a obecnie kursują nią tramwaje linii nr 13. Biegnie ona z Chorzowa Rynku przez Katowice do pętli przy Placu Piotra Skargi w Siemianowicach Śląskich. I właśnie od pętli przy Pl. Skargi proponujemy dzisiejszy historyczny spacer ulicami miasta.

i tajemnice

Na trasach linii Tramwajów Śląskich S.A. nie brakuje atrakcji – ciekawych miejsc i pamiątek historycznych, zabytkowych obiektów architektury miejskiej, przemysłowej czy sakralnej, a także pomników upamiętniających osoby i wydarzenia, które w sposób szczególnie zapisały się w dziejach naszego regionu. Przedstawiamy je w tym cyklu.

Zaraz przy pętli, a przed wiaduktem biegnącym nad torami kolejowymi rozciąga się duże rondo Siemion, którego centrum stanowi wrzecionowata wysępka, na której umieszczono stalowe kule różnej wielkości, nawiązujące do hutniczych tradycji miasta. Dzisiejsza Huta „Jedność”, a dawniej „Laura” rozpoczęła swoją produkcję w 1839 r., posiadając wówczas m.in. cztery wielkie piece, walcownię i odlewnię żelaza. W latach następnych zakład rozbudowywano, tworząc m.in. stalownię, walcownię blach i rur oraz ocynkow-

nię. Historia górnośląskich miast opiera się na wcześniejszych pomniejszych osadach, miejscowościach czy koloniach, które z biegiem czasu łączono w większe organizmy administracyjne. Nie inaczej było i z Siemianowicami Śląskimi, które powstały z połączenia m.in. Michałkowic, Bytkowa, Przełajki i Bańgowa. Najstarsza wzmianka o tych osadach pochodzi już z XIII wieku, a dotyczy parafii św. Michała w Michałkowicach i wsi Bytków. W 1923 r., dotąd samodzielne gminy Siemianowice i Huta Laura (niem. Laurahütte), złą-

czone zostały w jedną gminę. Siemianowice Śląskie uzyskały prawa miejskie w roku 1932.

Na Placu Skargi, na tle dawnych zabudowań Huty „Jedność”, w 2007 r. ustawiono Pomnik Czynu Niepodległości odnoszący się do zniszczonego przez hitlerowców w 1939 r. obelisku Powstań Śląskich. Z Pl. Skargi kierujemy się ul. Sienkiewicza, Głowackiego do ul. 27 Stycznia obok po lewej mijając Park Hutnika, jeden z siedmiu siemianowickich parków miejskich. Po przeciwnej stronie przy ul. 27 Stycznia 3 zobaczyć możemy tzw. willę Fitznera. Zwana również pałacykiem, willa zbudowana została w 1859 r. dla siemianowickiego fabrykanta Hugo Wilhelma Fitznera, który w 1868 r. założył warsztat rzemieślniczy, później przekształcony w fabrykę nitów (dzisiejsza Fabryka Elementów Złącznych S.A.). Środek kryje kilka ciekawych zabytkowych wnętrz m.in. salę koncertową, gabinet, kafeterię czy oranżerię. Przy willi zobaczyć możemy ciekawie zaprojektowany mały skwer z fontanną, którą zdobi bryła węgla kamiennego, nawiązująca do górniczych tradycji miasta. Pierwsza kopalnia węgla kamiennego „Leśna” (niem. Waldgrube) powstała już w 1786 r. na terenie dzisiejszego Lasku Bytkowskiego. W następnych latach powstawały kolejne m.in. „Max” z 1887 r. (późniejsza „Michał”), „Richter” z 1879 r. (późniejsza „Siemianowice”).

Dalej dochodzimy do ronda Maciej i przechodząc na drugą stronę ul. Powstańców docieramy do ul. 1 Maja, gdzie stoi katolicki kościół pw. Krzyża Świętego. Jest to ceglana budowla neogotycka

Rondo Siemion.

Dawny pałac Donnersmarcków.

wzniesiona w latach 1881 – 1884, według projektu Paula Jackischa z Bytomia, której budowniczym był mistrz murarski Kowolik, również z Bytomia. Kościół jest orientowany na osi wschód – zachód. Ma 54 m długości, 29 m szerokości oraz 32 m wysokości i jest trójnawową bazyliką zbudowaną na planie krzyża łacińskiego, tworzącego transept oddzielający prezbiterium od nawy głównej. Powierzchnia użytkowa wynosi 1576 m². Zewnętrznie kościół jest przyporowany i oszkarpowany, co nadaje całości monumentalnego charakteru i możliwość zastosowania wewnątrz sklepienia krzyżowo-żebrowego wspartego na bogato profilowanych filarach. Wydłużone prezbiterium tworzy trójbocznie zamkniętą absydę, w której ustawiony jest piękny drewniany ołtarz neogotycki, gdzie w centrum ustawiona jest figura ukrzyżowanego Jezusa, a po bokach stoją Matka Boska Bolesna oraz św. Jan. Ponadto w prezbiterium nad ołtarzem głównym mamy piękne witraże z przedstawieniami: środkowy – ukrzyżowanie Chrystusa, lewy – Ewangelistów św. Mateusza i św. Marka, zaś witraż prawy – św. Łukasza i św. Jana. Ściany prezbiterium za ołtarzem zdobią dwa malowidła pt. „*Dokąd idziesz Panie*” (strona lewa) i „*Podwyższenie krzyża świętego z czasów cesarza Herakliusza*” (strona prawa). Prezbiterium zdobią ponadto neogotyckie ołtarze boczne: po stronie lewej: św. Józefa oraz Matki Bożej Różańcowej, po stro-

nie prawej: św. Teresy i św. Barbary. Natomiast wejście główne do kościoła zdołał wykonać z piaskowca neogotycki portal Matki Boskiej z Panem Jezusem.

Z kościoła kierujemy się ul. 1 Maja do ul. Jana Pawła II, gdzie zobaczyć możemy kilka ciekawych zabytkowych kamienic. Na uwagę zasługuje secesyjna kamienica z pięknym, również secesyjnym, ogrodzeniem przy ul. Jana Pawła II 4. Dalej dochodzimy do wykonanego w latach 2009-2010 nowego założenia siemianowickiego Rynku, gdzie wśród pięknych rozłożystych platanów stoi Grób Nieznanego Żołnierza z 1945 r. oraz Pomnik Czynu Powstańczego. Tuż przy Rynku wznosi się eklektyczny budynek Urzędu Miejskiego z 1904 r. wykonany wg. projektu Johanna Seifferta, a rozbudowany w latach 1923-1925. Z Rynku kierujemy się dalej ul. Jana Pawła II i dochodzimy do ul. Parkowej, gdzie znajduje się nowe wejście do dawnego parku podworskiego. Na terenie parku stoi klasycystyczny pałac z 1832 r. zaprojektowany przez Karola Fryderyka Schinkla w oparciu o istniejący wcześniej barokowy pałacyk Mieroszewskich. Istniejące do dziś zabudowania pałacowe wzniesione zostały dla bytomsko-siemianowickiej linii rodu Henckel von Donnersmarck, który w 2 poł. XVIII wieku obrał pałac jako swoją siedzibę rodzową. Obiekt był wielokrotnie przebudowywany, obecnie czeka na rewitalizację. Przy

Figura św. Jana Nepomucena przy pałacu.

pałacu, w dawnym kamiennym spichlerzu dworskim z XVIII wieku z barokową bramą przejezdzną, założono Muzeum Miejskie. Przed pałacem i parkiem od strony ronda Michał stoi ufundowana w 1802 r. przez hrabiego Lazarusa Henckel von Donnersmarcka rzeźba św. Jana Nepomucena.

Po zwiedzeniu tej części miasta kierujemy się ul. Świerczewskiego do ul. Śniadeckiego, gdzie zobaczymy wzniesiony w latach 1893 – 1895 neogotycki kościół erygowany w 1888 r. parafii ewangelicko – augsburskiej im. ks. dra Marcina Lutra. Jest to budowla wykonana wg. projektu Franza Poserna z Pszczyny w tradycyjnej czerwonej cegle licówce, na planie krzyża łacińskiego z wieżą na osi fasady. W latach 1946 – 2000 kościół wraz z zabudowaniami plebanii był w użytkowaniu sióstr Wizytek. W tymże 2000 roku kościół został zwrócony prawowitym właścicielom. Krótki spacer po mieście kończymy przy neogotyckim zabytkowym budynku poczty głównej wzniesionym w 1895 r. i rozbudowanym w 1913 r. wg. projektów arch. Rorae z Berlina.

Do pętli tramwajowej przy Pl. Skargi, skąd zaczęliśmy naszą wycieczkę, dojdziemy ulicą Świerczewskiego, a dalej ulicami 27 Stycznia, Głowackiego i Sienkiewicza.

Tekst i zdjęcia
Adam Lapski
Przewodnik turystyczny

Zabudowa ul. Jana Pawła II oraz detal siemianowickiego ratusza.

Dzień dziecka w Zajezdni Zawodzie

Choć Dzień dziecka przypadł w tym roku w sobotę, w Zajezdni Zawodzie gwar dziecięcych głosów rozbrzmiewał w poniedziałek 3 czerwca. Tego dnia na zaproszenie Zarządu Tramwajów Śląskich S.A. do zajezdni przyjechali wychowankowie dwóch katowickich Domów Dziecka, by bawić się wspólnie z okazji święta najmłodszych.

Na zaproszenie do wspólnej zabawy odpowiedziały dwie placówki – Dom Dziecka Tęcza i Dom Dziecka Stanica. Oba położone są blisko siebie, dzieci chodzą razem do szkół, znają się więc dobrze, co spowodowało, że od razu znalazły wspólny język. Wycieczka do Zajezdni Zawodzie rozpoczęła się na przystanku na skrzyżowaniu ul. Kościuszki i Powstańców. Tam obie grupy wraz z opiekunami wsiadły do specjalnego tramwaju, zmierzającego do Zawodzia. Nie-

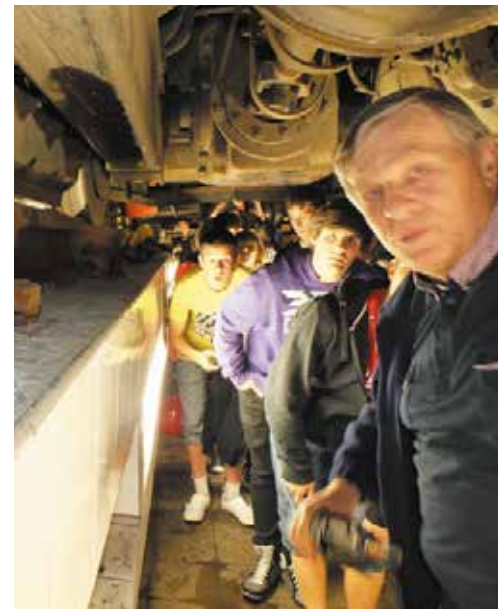
stety szyki trochę pokrzyżowała pogoda – nad Katowice dotarła burza, trzeba więc było schować się w budynku.

Na szczęście właśnie pod dachem było najwięcej atrakcji. Spotkanie z instruktorem nauki jazdy, który teoretycznie przygotował dzieci do tego, na co czekały najbardziej – prowadzenia tramwaju! Zanim jednak zasiadły za pulpitem zwiedziły całą zajezdnię – poza salą wykładową szkoły motorniczych także hale, myjnię, zakład

naprawczy, sprawdziły jak wygląda tramwaj od spodu, z czego zbudowany jest wagon i ile potrzeba wagonów specjalistycznych, roboczych, by pasażerskie mogły bezpiecznie przewozić ludzi.

W ostatnim etapie zwiedzania zajezdni dzieci podzieliły się na dwie grupy – gdy jedna pod dachem hali skakała na trampolinie, druga wsiadła do tramwaju nauki jazdy, gdzie każdy – nawet najmniejszy – mógł samodzielnie poprowadzić tramwaj. Następnie grupy zamieniły się miejscami, dzięki czemu nikogo nie ominęła żadna atrakcja.

Podczas wycieczki nie mogło zabraknąć tramwajowych upominków – były baloniki, smycze, opaski odblaskowe, długopisy, modele tramwajów i bańki mydlane, a także słodkie krówki. Największą nagrodą dla organizatorów były szerokie uśmiechy na dziecięcych buziach. Po czterech godzinach zabawy tramwaj odwiózł grupę z powrotem do centrum miasta. Czy się podobało? Odpowiedzią niech będzie pytanie zadane przez jednego z chłopców: – *To kiedy znów będziemy mogli do Was przyjechać?!*

Od niedawna pasażerowie 25 tramwajów typu 116Nd Citadis (czyli popularnych „Karlików”) i PT8 poruszających się w Katowicach, Chorzowie, Bytomiu i Sosnowcu mogą oglądać program „Telewizja M”, emitowany łącznie na 80 ekranach LCD.

Telewizja w tramwaju

Ramówka obejmuje m. in. programy poświęcone modzie i urodzie, wielotematyczny poradnik wideo, program poświęcony zasadom udzielania pierwszej pomocy, żarty rysunko-

Piotr Pilawa. Na monitorze powyżej jeden z jego obrazów prezentowanych w Telewizji M – „Kundel”.

we oraz komiksy pochodzące z Międzynarodowego Festiwalu Komiksów w Łodzi. Są krótkie lekcje języka angielskiego z przymrużeniem oka oraz programy przyrodnicze Wytwórni Filmów Oświatowych w Łodzi. Przez cały czas emisji, u dołu ekranu, wyświetlany jest pasek informacyjny prezentujący wiadomości z kraju i ze świata. Pod hasłem „Sztuka w drodze” prezentowane są migawki poświęcone stylom malarskim, a także reprodukcje prac znanych i cenionych artystów. Niedawno na ekranach telewizji M zobaczyć można było m.in. obrazy śląskiego artysty, Piotra Pilawy. – To dla mnie zaskakująca, a przy tym miła wiadomość. Jasne, że w ramach takiej emisji nie ma miejsca na długie reportaże, bo nikt nie zdąży ich obejrzeć na odcinku kilku przystanków i może nie każdy będzie mieć akurat na to ochotę. Telewizja tramwajowa musi być dyskretna i cicha, a przekaz szybki i konkretny, więc prezentowanie prac plastycznych jest dobrym pomysłem. Skoro uznano że warto w ten sposób pokazać także moje obrazy, mogę się tylko cieszyć, bo w ten sposób moja twórczość dotrze do wielu ludzi, którzy niekoniecznie są bywalcami galerii sztuki i umili im przejazd komunikacją miejską – mówi artysta.

Ramówka Telewizji M trwa 2x30 minut i jest wielokrotnie powtarzana w ciągu dnia. Trzydziestominutowa część ramówki zawiera

cztery krótkie bloki reklamowe. – Wspomniane programy są emitowane we wszystkich pojazdach, w których znajduje się telewizja M, a więc, poza Śląskiem także w Krakowie i Łodzi – mówi Ewelina Pyra, Koordynator ds. Marketingu Telewizji M. – Jesteśmy otwarci na promocję młodych, utalentowanych osób. Bloki tematyczne wyświetlane w naszej ramówce dają przestrzeń do wypromowania ciekawych projektów filmowych, czy umiejętności fotograficznych. Dotychczas współpracowaliśmy m.in. z Krakowską Szkołą Filmową, a w ramach tej współpracy prezentujemy krótkie filmy, pochodzące z Festiwalu Filmów Jeszcze Krótszych – SnapFilm Festiwal, przedstawiające odrębną, skończoną historię – kontynuuje.

Jak podkreśla, ramówka telewizji M bezustannie się rozwija. – Zachęcamy pasażerów komunikacji miejskiej na Śląsku do nadsyłania nam różnych ciekawych projektów filmowych czy fotograficznych, które ich zdaniem warto zaprezentować w ramach naszego programu. Próbkę, wraz z uzasadnieniem, można wysłać pocztą elektroniczną na adres krakow@telewizjam.pl. W przypadku zainteresowania, omówimy szczegóły techniczne emisji. Dbając o jakość przekazu, staramy się wybierać tylko najciekawsze propozycje – podsumowuje Ewelina Pyra.

Reklama

ZESPÓŁ POLICEALNYCH SZKÓŁ MEDYCZNO – SPOŁECZNYCH
 UL. WROCŁAWSKA 120, 41-902 BYTOM www.medyk.bytom.pl tel. 32/281-56-11

ZAPRASZA MŁODZIEŻ I DOROSŁYCH DO NAUKI NA KIERUNKACH:

Kierunki dzienne:	Kierunki wieczorowe:	Kierunki zaoczne:
•Technik Usług Kosmetycznych •Technik Masażysta •Technik Elektroradiolog •Terapeuta Zajęciowy	•Asystentka Stomatologiczna •Higienistka Stomatologiczna •Opiekunka Dziecięca	•Opiekun Medyczny •Opiekun Osoby Starszej MOŻLIWOŚĆ ODBYWANIA PRAKTYK ZAWODOWYCH ZA GRANICĄ! •Technik Usług Kosmetycznych •Technik Sterylizacji Medycznej NOWOŚĆ (1 rok)

SZKOŁA BEZPŁATNA!!!

Red Rose

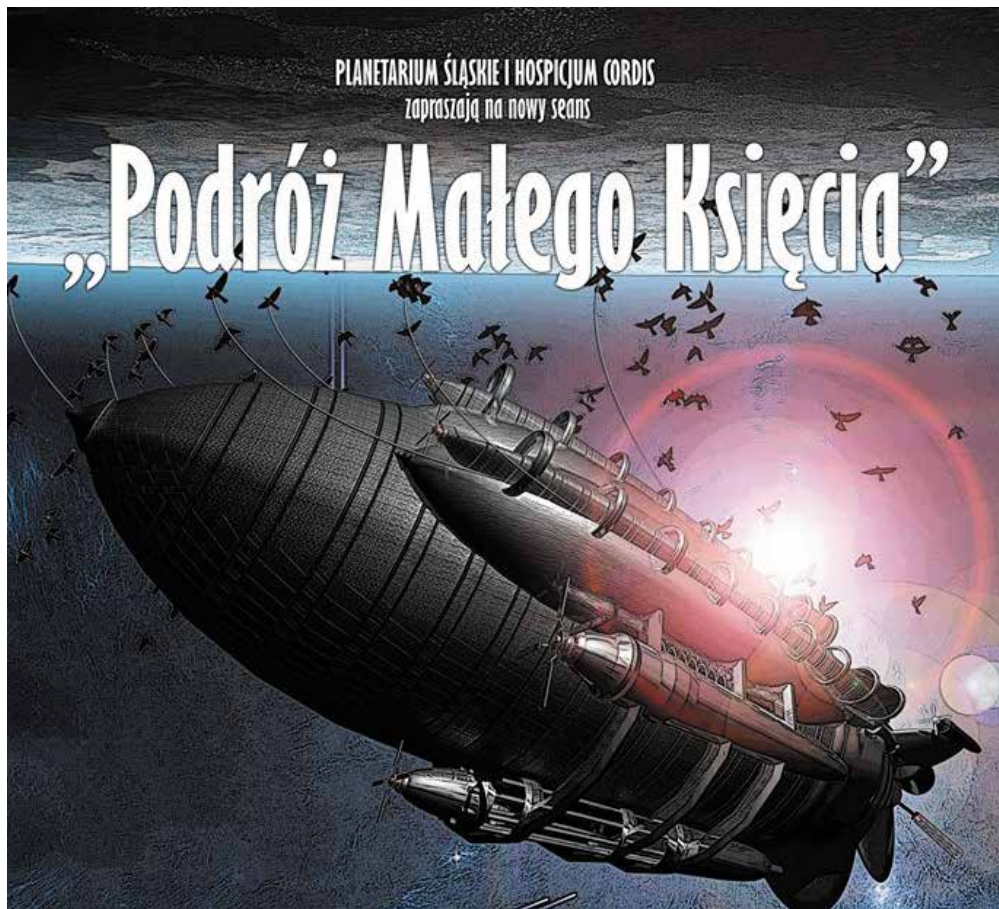
Restauracja - Pizzeria - Pokoje Gościnne
zaprasza na doskonałą pizzę i inne specjalty z naszego menu. Organizujemy chrzciny, komunie, urodziny, przyjęcia ślubne.
W soboty zapraszamy na wieczorki taneczne od 19 do 24 - wstęp wolny.

Chorzów, ul. 23 Czerwieca 2, tel. 667 397 140
www.redrose-chorzow.pl

Seans niezwykły po trzykroć

„Podróż Małego Księcia” to nowy seans w programie Planetarium i Obserwatorium Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie. Premiera odbyła się 22 czerwca br. Kolejna propozycja przygotowana z myślą o najmłodszych widzach jest, z kilku powodów, niezwykła.

„Kometa nad Szwajcarską Doliną”, seans obecny w repertuarze Planetarium od dwóch lat, cieszy się niesłabnącym powodzeniem wśród widzów. Sukces ten zainspirował realizatorów do poszukania kolejnego tematu dla dzieci. Stefan Janta (zastępca dyrektora Planetarium) i Jarosław Juskiewicz (dziennikarz Polskiego Radia Katowice) posłuchali swoich żon i przygotowali adaptację „Małego Księcia”. – Musieliśmy dostosować tekst historii wymyślonej przez Antoine de Saint-Exupéry do wymogów Planetarium i mamy nadzieję, że te zmiany zostaną dobrze ocenione przez widownię – mówi Stefan Janta. – To w końcu opowieść fantastyczna i trudno w nią wplatać elementy z zakresu wiedzy astronomicznej, jednak na ile było to możliwe, trzeba było to zrobić, ze względu na charakter miejsca pokazów – dodaje. To

pierwszy powód niezwykłości seansu – takiej formuły jeszcze w Planetarium nie było. Drugim powodem niezwykłości jest temat, który przedsięwzięciu towarzyszy. Seans dedykowany jest Hospicjum „Cordis”. – Grupę podopiecznych placówki stanowią dzieci mieszkające tam na stałe. Z powodu swojej choroby, w stadium terminalnym, odrzucone przez rodzinę, a jak się okazuje, także przez

państwo, bo nie ma dla nich finansowania. Przepisy przewidują jedynie pokrycie kosztów czasowego pobytu pacjenta w hospicjum. Pobyt stały nie jest refundowany, nie przewidziano sytuacji w jakiej znalazły się dzieci z „Cordis”. Mamy nadzieję, że naszym seansem uda się zwrócić uwagę na ten problem i że wkrótce znalezione zostanie właściwe rozwiązanie – mówi Stefan Janta. Trzecim powodem niezwykłości seansu są uczestnicy realizacji. Głosów bohaterom użyczyły znane postaci życia publicznego, przyjaciele Hospicjum „Cordis”. Zaproszenie ich do udziału w przedsięwzięciu było ideą Jarosława Juskiewicza. Udało się bez kłopotów. I tak, na przykład, prof. Jerzy Buzek (były premier RP i przewodniczący Parlamentu Europejskiego) jest Królem. Generał Mirosław Hermaszewski (jedyne jak dotąd polski kosmonauta) przyjął rolę Zwrotniczego. Maciej Balcar (wokalista zespołu „Dżem”) jest lisem, a Piotr Kupicha (zespół „Feel”) – Latarnikiem. Cezary Orzech (jeden z najlepszych znawców tematyki lotniczej, redaktor Radia Katowice) przyjął rolę Pijaka. W rolę tytułową wcieliła się aktorka dubbingowa Magdalena Korczyńska, Pilotem jest lektor i reżyser dubbingowy Ireneusz Załóg.

- Mamy nadzieję, że realizacja, która jest zasługą zgranego i w pełni zaangażowanego

Piotr Kupicha podczas realizacji nagrań związanych z nowym seansem Planetarium Śląskiego.

zespołu naszego Planetarium spodoba się widzom, jak poprzednie seanse – mówi Lech Motyka, dyrektor Planetarium i Obserwatorium Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie. – U nas powstawały animacje na potrzeby seansu, a nieoceniona w tym zakresie była pomoc pracowników i studentów Śląskiej Wyższej Szkoły Informatyczno-Medycznej, z dr Witoldem Skrzyptkiem, którego przyjął i wsparciem Planetarium cieszy się od lat – dodaje dyrektor.

Piotr Kupicha, wokalista grupy „Feel”, podobnie jak inni uczestnicy produkcji, bez wahania przyjął rolę w „Podróży Małego Księcia”. Artysta nigdy nie odmawia zaangażowania we wszelkie szlachetne działania. Czuje się szczególnie związany z Hospicjum „Cordis”. Jako zwycięzca programu „Bitwa na głosy”, przeznaczył główną wygraną o wartości 150 tysięcy złotych, właśnie na tę placówkę. Ale, w miarę możliwości, pomaga też innym, między innymi oddając swoje gitary na charytatywne licytacje.

- Mam to szczęście, że dzięki temu co robię w życiu, mogę pomagać innym. Chyba nie byłbym w stanie spokojnie spojrzeć w lustro, nie poświęcając chociaż w małym stopniu swojego czasu na wspieranie tych, którzy tego potrzebują. Mam taką możliwość i chęć z tego korzystać – mówi Piotr Kupicha.

W czasie seansów „Podróży Małego Księcia” w Planetarium będzie działało stoisko, oferujące przedmioty wykonane przez podopiecznych Hospicjum Cordis. Dokonując zakupów, będzie można wesprzeć placówkę finansowo.

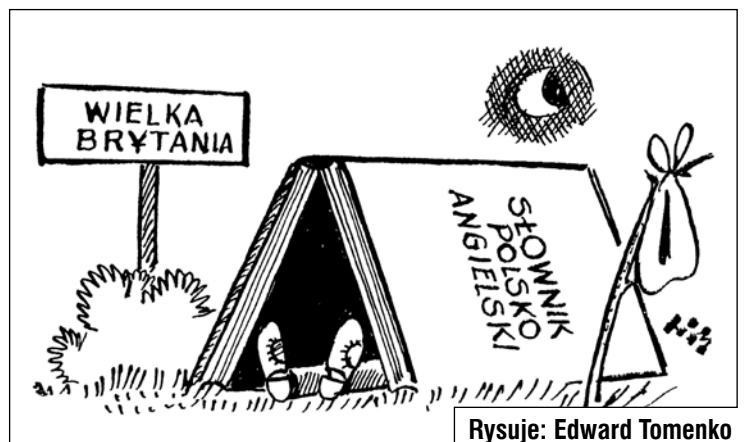
(Krzyk)

Hospicjum Cordis®

WAKACYJNY UŚMIECH

Rysuje: Edward Tomenko

Horoskop

WODNIK [20.01-18.02]

Uwielbiasz biesiadne spotkania w dużym gronie przyjaciół, niestety obowiązki zawodowe absorbują cię na tyle, że nie możesz oddawać się tego typu rozrywkom tak często, jak dyktuje twoja natura. W okresie urlopowym nadrobisz towarzyskie zaległości.

RYBY [19.02-20.03]

Wakacje to nienajlepszy moment na zmianę pracy, zwłaszcza jeśli decyzja w tej ważnej sprawie ma być podjęta pochopnie, pod wpływem chwili. Daj sobie trochę więcej czasu i wszystko raz jeszcze przemyśl spokojnie, podczas górskich wędrówek.

BARAN [21.03-19.04]

Tegoroczna aura obfituje w niespodzianki i gwałtowne zmiany, które niekorzystnie odbijają się na twoim nastroju, a to już początek reakcji łańcuchowej, bo twoje nastawienie wpływa na reakcje i uczucia otoczenia. Sam rozumiesz – nic dobrego! Przestań się oglądać na pogodę!

BYK [20.04-20.05]

Czasem zanim otworzysz usta, by powiedzieć coś, co jest akurat zupełnie nie na miejscu, zamiast zaczynać zdanie, po prostu się uśmiechnij do swojego rozmówcy. Ten gest skieruje twoje myśli na zupełnie inne tony i pozwoli uniknąć niepotrzebnego konfliktu.

BLIŹNIĘTA [21.05-21.06]

Koniec roku szkolnego to czas, w którym młode pokolenie korzysta z przywileju mniejszej liczby obowiązków. Staraj się poświęcać teraz swoim dzieciom więcej uwagi, ale nie zmieniaj się w „złego policjanta”. Zaufanie to podstawa relacji!

RAK [22.06-22.07]

Są przypadłości, na które nie pomogą wyłącznie stare, sprawdzone, domowe metody lecznicze. Trzeba się wybrać do specjalisty, nawet jeśli się tego bardzo nie lubi. Udawanie, że problem nie istnieje, nie jest równoznaczne z jego rozwiązaniem.

LEW [23.07-22.08]

Jeśli coś zaplanowałeś na najbliższy czas (i nie jest to dawno opłacony urlop, z którego nie da się zrezygnować), lepiej będzie nic z tych planów nie wprowadzać teraz w życie. Poczekaj na rozwój sytuacji, która przyniesie zaskakujące rozwiązania. Urlop? Uda się znakomicie!

PANNA [23.08-22.09]

Wyznacznikiem udanej transakcji jest zadowolenie obydwu jej stron. Zasadniczo trudna to sztuka w sytuacji, gdy sprzedający chce oddać drogo, a kupujący nabyć tanio. Chyba, że jednemu i drugiemu rzeczywiście zależy na tym, by dobić targu. Wtedy i kompromis się znajdzie.

WAGA [23.09-22.10]

Zdaniem niektórych twoich współpracowników zbyt wolno podejmujesz decyzje w ważnych dla grupy sprawach. Nie przejmuj się tą opinią, bo w twoim podejściu widać zdecydowanie więcej plusów niż minusów, a że krytykanci tego nie dostrzegają, to wyłącznie ich problem.

SKORPION [23.10-22.11]

Spodziewana w najbliższym czasie, zapowiedziana wizyta, nie powinna być dla ciebie źródłem zdenerwowania. Wszystko uda się bardzo dobrze i będzie to bardzo miłe spotkanie, które – choć oczywiście nie od razu – będzie miało dla ciebie ważny, pozytywny skutek.

STRZELEC [22.11-21.12]

Starasz się mieć dobry kontakt ze wszystkimi w swoim otoczeniu. U obserwujących sytuację z zewnątrz może to wywołać niezbyt pozytywne wrażenie na twój temat. Nie masz złych intencji, ale sytuacje wyrwane z kontekstu mogą świadczyć przeciw tobie!

KOZIOROŻEC [22.12-19.01]

We wszystkich dziedzinach życia spokój i równowaga. Myślni jesteś już na urlopie, który w tym roku zapowiada się wyjątkowo udanie. Całą rodziną nładujecie akumulatory na długi czas. Słońce i bez troska – gwarantowane!

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Wśród czytelników, którzy nadesłały prawidłowe rozwiązania do 10 lipca na adres wydawcy rozlosujemy nagrody w postaci biletu miesięcznego KZK GOP. W tym miesiącu bilet miesięczny wylosowała Małgorzata Juszcak z Radzionkowa. Gratulujemy!

Budynek mieszkalny Nabożeństwo poprzedzające większe święto	Kaczor ... Wojkoko- we buty	Wiano wnoszone przez żonę	Worny środek leczniczy	Polecenie dla psa	
				Kozioł	Figura geome- tryczna
Dorob- kiewicz					
		Gatunek sera zółtego	Gorąca magna		
Wilhelmi lub Bratny	Gruba laska Brat Abła		Pochyłość stoku Pokój w chacie		
Ptak podobny do strusia				Podobna do pszczoly	"..., to nie wypada..." (w filmie)
Bokserki zwód			Widziadło sеме		
		Na nim zółędzie		Ogród owocowy	
Imię Dym- szówny			Imię Buzek, aktorki		

Litery w kolorowym rzędzie utworzą rozwiązanie